

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ (πέμπτο τμήμα)
της 14ης Δεκεμβρίου 2006*

Στην υπόθεση T-237/02,

Technische Glaswerke Ilmenau GmbH, με έδρα στο Ilmenau (Γερμανία),
εκπροσωπούμενη αρχικώς από τους G. Schohe και C. Arhold και, στη συνέχεια,
από τους Arhold και N. Wimmer, δικηγόρους,

προσφεύγουσα,

υποστηριζόμενη από το

Βασίλειο της Σουηδίας, εκπροσωπούμενο από τον A. Kruse και την K. Wistrand,

και από τη

Δημοκρατία της Φινλανδίας, εκπροσωπούμενη από την T. Rynnä,

παρεμβαίνοντες,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γερμανική.

κατά

Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενης από τους V. Kreuzschitz, V. Di Bucci και P. Aalto,

καθής,

υποστηριζόμενης από τη

Schott Glas, με έδρα στο Mainz (Γερμανία), εκπροσωπούμενη από τον U. Soltész, δικηγόρο,

παρεμβαίνουσα,

που έχει ως αντικείμενο αίτημα ακυρώσεως της από 28 Μαΐου 2002 αποφάσεως της Επιτροπής περί αρνήσεως στην προσφεύγουσα την πρόσβαση σε έγγραφα σχετικά με διαδικασίες εξετάσεως κρατικών ενισχύσεων,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
(πέμπτο τμήμα),

συγκείμενο από τους M. Βηλαρά, πρόεδρο, F. Dehousse και D. Šnáby, δικαστές,
γραμματέας: K. Απονά, υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 15ης Ιουνίου 2006,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

Πραγματικά περιστατικά και διαδικασία

- 1 Η Technische Glaswerke Ilmenau GmbH είναι γερμανική εταιρία με έδρα στο Ilmenau του Freistaat Thüringen (στο εξής: ομόσπονδο κράτος της Θουριγγίας). Ιδρύθηκε το 1994 με σκοπό να αναλάβει τέσσερις από τις δέκα εγκαταστάσεις παραγωγής υάλου (ήτοι κλιβάνους) που διέθετε η πρώην εταιρία Ilmenauer Glaswerke GmbH, η οποία τέθηκε σε εκκαθάριση από το Treuhandanstalt (δημόσιο ίδρυμα καταπιστευτικής διαχείρισεως, που μετονομάστηκε Bundesanstalt für vereinigungsbedingte Sonderaufgaben, στο εξής: BvS).
- 2 Με έγγραφο της 1ης Δεκεμβρίου 1998, η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας κοινοποίησε στην Επιτροπή διάφορα μέτρα για τη σταθεροποίηση της οικονομικής καταστάσεως της προσφεύγουσας, μεταξύ των οποίων χορηγηθείσα εκ μέρους της BvS μερική απαλλαγή από την υποχρέωση καταβολής του ποσού αγοράς κλιβάνων και δάνειο χορηγηθέν από το ομόσπονδο κράτος της Θουριγγίας, μέσω της τράπεζας του Thüringer Aufbaubank (στο εξής: TAB).
- 3 Με το έγγραφο SG(2000) D/102831, της 4ης Απριλίου 2000, η Επιτροπή κίνησε την προβλεπόμενη από το άρθρο 88, παράγραφος 2, ΕΚ επίσημη διαδικασία εξετάσεως όσον αφορά την απαλλαγή από την υποχρέωση πληρωμής και το δάνειο της TAB, διαδικασία καταχωρισθείσα ως C 19/2000.

- 4 Στο πλαίσιο της επίσημης διαδικασίας εξετάσεως, η Επιτροπή έλαβε συμπληρωματικές πληροφορίες εκ μέρους της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας και παρατηρήσεις εκ μέρους της Schott Glas, ανταγωνίστριας της προσφεύγουσας επιχειρήσεως.
- 5 Στις 12 Ιουνίου 2001, η Επιτροπή εξέδωσε την απόφαση 2002/185/ΕΚ σχετικά με κρατική ενίσχυση που χορηγήθηκε από τη Γερμανία υπέρ της Technische Glaswerke Ilmenau GmbH (ΕΕ 2002, L 62, σ. 30), με την οποία περιόρισε την εκτίμησή της στο ζήτημα της απαλλαγής από την υποχρέωση πληρωμής. Έκρινε ότι η απαλλαγή αυτή δεν ήταν σύμφωνη προς τη συμπεριφορά ιδιώτη επενδυτή και αποτελούσε κρατική ενίσχυση ασυμβίβαστη με την κοινή αγορά.
- 6 Με έγγραφο της 3ης Ιουλίου 2001, η Επιτροπή κίνησε δεύτερη επίσημη διαδικασία εξετάσεως βάσει του άρθρου 88, παράγραφος 2, ΕΚ, η οποία καταχωρίστηκε ως C 44/2001. Η διαδικασία αυτή είχε ως αντικείμενο την εξέταση της παρατάσεως της προθεσμίας καταβολής του τιμήματος αγοράς των κλιβάνων, την αναπροσαρμογή της τραπεζικής εγγυήσεως που καταβλήθηκε για την εν λόγω πληρωμή και το δάνειο της TAB.
- 7 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 28 Αυγούστου 2001, η προσφεύγουσα άσκησε προσφυγή με την οποία ζήτησε την ακύρωση της αποφάσεως της Επιτροπής της 12ης Ιουνίου 2001 (υπόθεση T-198/01).
- 8 Με έγγραφο της 24ης Οκτωβρίου 2001, η προσφεύγουσα υπέβαλε παρατηρήσεις στο πλαίσιο της δεύτερης επίσημης διαδικασίας εξετάσεως και ζήτησε από την Επιτροπή να της εξασφαλίσει πρόσβαση σε ένα μη εμπιστευτικό τμήμα του φακέλου και να της παράσχει τη δυνατότητα να υποβάλει, ακολούθως, νέες παρατηρήσεις. Η αίτηση αυτή απορρίφθηκε από την Επιτροπή με έγγραφο της 23ης Νοεμβρίου 2001.

9 Με έγγραφο της 1ης Μαρτίου 2002, η προσφεύγουσα ζήτησε, βάσει του κανονισμού (ΕΚ) 1049/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Μαΐου 2001, για την πρόσβαση του κοινού στα έγγραφα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής (ΕΕ L 145, σ. 43), την πρόσβαση σε:

— «όλα τα έγγραφα της Επιτροπής που περιλαμβάνονται στον φάκελο καθεμίας από τις υποθέσεις ενισχύσεων που την αφορούν και ιδίως της υποθέσεως C 44/2001»

— όλα τα έγγραφα των φακέλων της Επιτροπής που αφορούν κρατικές ενισχύσεις υπέρ της επιχειρήσεως Schott Glas, Jena, Γερμανία, η οποία ανήκει στην Carl-Zeiss-Stiftung, Hessenweg 18, D-89522 Heidenheim a.d. Brenz

εξαιρουμένων των απορρήτων που αφορούν άλλες επιχειρήσεις».

10 Με έγγραφο της 27ης Μαρτίου 2002, η Επιτροπή απέρριψε την αίτηση προσβάσεως στα έγγραφα επισημαίνοντας, μεταξύ άλλων, ότι τα οικεία έγγραφα ενέπιπταν στο πεδίο εφαρμογής της εξαιρέσεως του άρθρου 4, παράγραφος 2, του κανονισμού 1049/2001, το οποίο προβλέπει, μεταξύ άλλων, ότι η πρόσβαση σε έγγραφο αποκλείεται όταν η δημοσιοποίησή του προσκρούει στον σκοπό που επιδιώκουν οι δραστηριότητες επιθεωρήσεως, έρευνας και ελέγχου, εκτός αν υφίσταται υπέρτερο γενικό συμφέρον το οποίο δικαιολογεί τη δημοσιοποίησή του. Η Επιτροπή διευκρίνισε επίσης ότι «τα έγγραφα που αφορούν [την προσφεύγουσα] αποτελούν τμήμα της εν εξελίξει επίσημης διαδικασίας εξετάσεως C 44/2001».

11 Με έγγραφο της 15ης Απριλίου 2002, η προσφεύγουσα απηύθυνε στον Γενικό Γραμματέα της Επιτροπής επιβεβαιωτική αίτηση προσβάσεως κατ' εφαρμογήν του άρθρου 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 1049/2001.

12 Με έγγραφο της 28ης Μαΐου 2002, ο Γενικός Γραμματέας της Επιτροπής απέρριψε την αίτηση αυτή (στο εξής: προσβαλλόμενη απόφαση) ως εξής:

«[...]

Σας ευχαριστώ για την από 15 Απριλίου 2002 επιστολή σας, που πρωτοκολλήθηκε στις 15 Απριλίου 2002, με την οποία ζητείτε την επανεξέταση της αιτήσεώς σας περί προσβάσεως στα ακόλουθα έγγραφα:

- τα έγγραφα που αφορούν την κρατική ενίσχυση που χορηγήθηκε υπέρ της Technische Glaswerke Ilmenau [...]
- τα έγγραφα που αφορούν την φερόμενη κρατική ενίσχυση υπέρ της Schott Glas.

Το πρώτο μέρος της αιτήσεώς σας αφορά την αλληλογραφία μεταξύ των γερμανικών αρχών και της [Γενικής Διευθύνσεως (ΓΔ)] “Ανταγωνισμός” της Επιτροπής, καθώς και τα σχόλια της δικαιούχου της ενισχύσεως εταιρίας [Technische Glaswerke Ilmenau] και της ανταγωνίστριας εταιρίας Schott Glas.

Το δεύτερο μέρος της αιτήσεώς σας αφορά μια προκοινοποίηση σε πολυτομεακό ρυθμιστικό πλαίσιο για νέα σημαντικά επενδυτικά σχέδια της Schott Glas στην Ανατολική Γερμανία.

Κατόπιν εξετάσεως της αιτήσεώς σας, βρίσκομαι στη δυσάρεστη θέση να εμμείνω στην απορριπτική απόφαση της ΓΔ [“Ανταγωνισμός”], για τον λόγο ότι η δημοσιοποίηση των διαφόρων αυτών εγγράφων ενδέχεται να υπονομεύσει την προσπάθεια εκπληρώσεως των δραστηριοτήτων επιθεωρήσεως και έρευνας. Η εξαίρεση αυτή από το δικαίωμα προσβάσεως προβλέπεται ρητώς από το άρθρο 4 [, παράγραφος 2, τρίτη] περίπτωση, του κανονισμού 1049/2001.

Πράγματι, στο πλαίσιο των εν εξελίξει ερευνών όσον αφορά τη συμβατότητα κρατικής ενισχύσεως με την κοινή αγορά, είναι απαραίτητη η αгаστή συνεργασία και η αμοιβαία εμπιστοσύνη μεταξύ της Επιτροπής, του κράτους μέλους και των ενδιαφερόμενων επιχειρήσεων προκειμένου να μπορέσουν τα διάφορα μέρη να εκφραστούν ελεύθερα. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο η γνωστοποίηση του περιεχομένου του εν λόγω εγγράφου θα μπορούσε να βλάψει την εξέταση της καταγγελίας αυτής υπονομεύοντας τον διάλογο αυτόν.

Επιπλέον, δεδομένου ότι η προκοινοποίηση που καλύπτει το σχέδιο της Schott Glas περιέχει λεπτομερή περιγραφή του σχεδίου, η πρόσβαση στο έγγραφο αυτό ενέχει τον κίνδυνο σοβαρής ζημίας των εμπορικών συμφερόντων της εν λόγω εταιρίας. Το συμφέρον αυτό προστατεύεται ρητώς με μια εξαίρεση από το δικαίωμα προσβάσεως, η οποία προβλέπεται από το άρθρο 4 [, παράγραφος 2,] του προαναφερθέντος κανονισμού.

Εξετάσθηκε εξάλλου η δυνατότητα εξασφαλίσεως προσβάσεως στα μέρη των οικείων εγγράφων που δεν καλύπτονται από τις εξαιρέσεις. Ωστόσο, αποδείχθηκε ότι δεν ήταν δυνατός ο διαχωρισμός του περιεχομένου των εγγράφων αυτών σε εμπιστευτικά και μη εμπιστευτικά τμήματα.

Εξάλλου, δεν υφίσταται υπέρτερο δημόσιο συμφέρον που, εν προκειμένω, δικαιολογεί τη δημοσιοποίηση του περιεχομένου των επίμαχων εγγράφων [...]»

- 13 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 8 Αυγούστου 2002, η προσφεύγουσα άσκησε την παρούσα προσφυγή. Με χωριστό δικόγραφο της ίδιας ημέρας, η προσφεύγουσα υπέβαλε, δυνάμει του άρθρου 76α του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου, αίτηση εκδικάσεως με ταχεία διαδικασία, η οποία απορρίφθηκε με απόφαση της 12ης Σεπτεμβρίου 2002.
- 14 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 25 Οκτωβρίου 2002, η εταιρία Schott Glas ζήτησε να παρέμβει στην υπό κρίση υπόθεση υπέρ της καθής. Με διάταξη της 16ης Ιανουαρίου 2003, ο πρόεδρος του τετάρτου τμήματος του Πρωτοδικείου επέτρεψε την παρέμβαση αυτή. Η Schott Glas κατέθεσε το υπόμνημά της παρεμβάσεως στις 19 Φεβρουαρίου 2003.
- 15 Με δικόγραφα που κατέθεσαν στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 8 και 15 Νοεμβρίου 2002, αντιστοίχως, το Βασίλειο της Σουηδίας και η Δημοκρατία της Φινλανδίας ζήτησαν να παρέμβουν στην υπό κρίση υπόθεση υπέρ της προσφεύγουσας. Με διατάξεις της 16ης Ιανουαρίου 2003, ο πρόεδρος του τετάρτου τμήματος του Πρωτοδικείου επέτρεψε τις παρεμβάσεις αυτές. Το Βασίλειο της Σουηδίας κατέθεσε το υπόμνημά του παρεμβάσεως στις 3 Μαρτίου 2003. Η Δημοκρατία της Φινλανδίας παραιτήθηκε του δικαιώματός της να υποβάλει υπόμνημα παρεμβάσεως.
- 16 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 17 Δεκεμβρίου 2002, η προσφεύγουσα άσκησε προσφυγή ζητώντας την ακύρωση της αποφάσεως C (2002) 2147 τελικό της Επιτροπής, που εκδόθηκε στις 2 Οκτωβρίου 2002 μετά το πέρας της επίσημης διαδικασίας εξετάσεως C 44/2001 σχετικά με την κρατική ενίσχυση που χορηγήθηκε στην προσφεύγουσα από την Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας (υπόθεση T-378/02). Με την προσβαλλόμενη απόφαση, η Επιτροπή έκρινε ότι το δάνειο της TAB και το μέτρο αναπροσαρμογής της τραπεζικής εγγυήσεως αποτελούσαν κρατικές ενισχύσεις ασυμβίβαστες με την κοινή αγορά (βλ. ανωτέρω σημείο 2).
- 17 Με την απόφαση της 8ης Ιουλίου 2004, T-198/01, Technische Glaswerke Ilmenau κατά Επιτροπής (Συλλογή 2004, σ. II-2717), το Πρωτοδικείο (πέμπτο πενταμελές τμήμα) απέρριψε την προσφυγή της προσφεύγουσας στην υπόθεση T-198/01.

- 18 Δεδομένου ότι η σύνθεση των τμημάτων του Πρωτοδικείου μεταβλήθηκε από τις 13 Σεπτεμβρίου 2004, ο εισηγητής δικαστής ορίστηκε πρόεδρος του πέμπτου τμήματος, στο οποίο ανατέθηκε, κατά συνέπεια, η εξέταση της υπό κρίση υποθέσεως.
- 19 Στις 14 Δεκεμβρίου 2004, το Πρωτοδικείο κάλεσε την προσφεύγουσα να υποβάλει παρατηρήσεις επί του αντικειμένου της διαφοράς στην υπό κρίση υπόθεση, λαμβάνοντας υπόψη, μεταξύ άλλων, ότι, στο πλαίσιο της εκδικάσεως των υποθέσεων T-198/01 και T-378/02, είχε εξασφαλισθεί στην προσφεύγουσα πρόσβαση σε διάφορα έγγραφα σχετικά με τις διαδικασίες εξετάσεως των ενισχύσεων C 19/2000 και C 44/2001.
- 20 Με την απάντησή της, που κατατέθηκε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 20 Ιανουαρίου 2005, η προσφεύγουσα επιβεβαίωσε ότι, στο πλαίσιο της εκδικάσεως των υποθέσεων T-198/01 και T-378/02, είχε πρόσβαση σε ορισμένα έγγραφα της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας και της Schott Glas σχετικά με τις προαναφερθείσες διαδικασίες ενισχύσεων, μεταξύ των οποίων συγκαταλέγονται οι από 23 Ιανουαρίου 2001 παρατηρήσεις της εταιρίας αυτής επί της επίσημης διαδικασίας εξετάσεως C 19/2000. Η προσφεύγουσα διευκρίνισε, πάντως, ότι πράγματι δεν γνωρίζει το περιεχόμενο όλων των σχετικών με τις διαδικασίες αυτές εγγράφων που έχει στην κατοχή της η καθής. Όπως υποστήριξε, εξακολουθεί να έχει συμφέρον για πρόσβαση στα εν λόγω έγγραφα.
- 21 Με έγγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 13 Απριλίου 2005 και κατόπιν προσκλήσεως του Πρωτοδικείου, η Επιτροπή διευκρίνισε ότι είχε στην κατοχή της και άλλα έγγραφα, η πρόσβαση στα οποία είχε απαγορευθεί στην προσφεύγουσα και τα οποία δεν της κοινοποιήθηκαν στο πλαίσιο των υποθέσεων T-198/01 και T-378/02.
- 22 Στο μεσοδιάστημα και με διάταξη της 3ης Μαρτίου 2005, ο πρόεδρος του τετάρτου πενταμελούς τμήματος ανέστειλε τη διαδικασία στην υπόθεση T-378/02 μέχρι την έκδοση της αποφάσεως του Δικαστηρίου στην υπόθεση C-404/04 R, η οποία έχει ως αντικείμενο αίτηση αναιρέσεως υποβληθείσα από την προσφεύγουσα κατά της προαναφερθείσας στη σκέψη 17 αποφάσεως Technische Glaswerke Ilmenau κατά Επιτροπής.

- 23 Με έγγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 31 Μαΐου 2006 και κατόπιν προσκλήσεως του Πρωτοδικείου, η Επιτροπή προσκόμισε τον πλήρη κατάλογο των εγγράφων από τα οποία αποτελείται ο διοικητικός φάκελος των διαδικασιών εξετάσεως των ενισχύσεων που χορηγήθηκαν στην προσφεύγουσα.
- 24 Οι διάδικοι αγόρευσαν και απάντησαν στις ερωτήσεις του Πρωτοδικείου κατά την επ' ακροατηρίου της 15ης Ιουνίου 2006. Η Επιτροπή κλήθηκε να υποβάλει τις παρατηρήσεις της επί των συνεπειών για την υπό κρίση υπόθεση της αποφάσεως του Πρωτοδικείου της 13ης Απριλίου 2005, T-2/03, Verein für Konsumenteninformation (Συλλογή 2005, σ. II-1121, στο εξής: απόφαση VKI).

Αιτήματα των διαδίκων

- 25 Η προσφεύγουσα, υποστηριζόμενη από το Βασίλειο της Σουηδίας και τη Δημοκρατία της Φινλανδίας, ζητεί από το Πρωτοδικείο:
- να ακυρώσει την προσβαλλόμενη απόφαση, πλην του μέρους που απαγορεύει την πρόσβαση στα έγγραφα τα οποία συνδέονται άμεσα με την εν εξελίξει διαδικασία εξετάσεως των αφορωσών τη Schott Glas ενισχύσεων·
 - να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα.
- 26 Η Επιτροπή, υποστηριζόμενη από τη Schott Glas, ζητεί από το Πρωτοδικείο:
- να απορρίψει την προσφυγή ως αβάσιμη·
 - να καταδικάσει την προσφεύγουσα στα δικαστικά έξοδα.

Σκεπτικό

Επί της εφαρμογής του κανονισμού 1049/2001

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 27 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι το δικαίωμα προσβάσεως σε έγγραφα που έχει στην κατοχή της η Επιτροπή, όπως ορίζεται στο άρθρο 2, παράγραφος 1, του κανονισμού 1049/2001, δεν είναι κοινό παράγωγο δικαίωμα, αλλά, αντιθέτως, έχει, υπό το πρίσμα της «δημοκρατικής αρχής», χαρακτήρα θεμελιώδους δικαιώματος οι εξαιρέσεις από το οποίο χρήζουν συσταλτικής ερμηνείας.
- 28 Η προσφεύγουσα επισημαίνει ότι το ζήτημα του καθορισμού των δικαιωμάτων της βάσει του κανονισμού 1049/2001 διακρίνεται από εκείνο των δικαιωμάτων των «διαδίκων» στο πλαίσιο διαδικασίας κρατικών ενισχύσεων. Κατά την προσφεύγουσα, το γεγονός ότι η νομολογία δεν της αναγνωρίζει, ως πρόσωπο το οποίο αφορά η διαδικασία εξετάσεως των ενισχύσεων, καταρχήν δικαίωμα προσβάσεως στα στοιχεία του φακέλου δεν μπορεί να θίξει τα δικαιώματά της ως πολίτη της Ενώσεως.
- 29 Το Βασίλειο της Σουηδίας υποστηρίζει ότι ο κανονισμός 1049/2001 αποτελεί το γενικής εφαρμογής μέσο διασφάλισης του δικαιώματος του κοινού να ενημερώνεται για τις δραστηριότητες της Ενώσεως. Από τον σαφή και ακριβή ορισμό των δικαιούχων προσβάσεως του άρθρου 2, παράγραφος 1, του κανονισμού 1049/2001 προκύπτει ότι η προσφεύγουσα συγκαταλέγεται στους δικαιούχους αυτούς και ότι θα μπορούσε βασιμώς να ζητήσει την εξέταση της αιτήσεώς της σύμφωνα με τις διατάξεις του εν λόγω κανονισμού.

- 30 Η Επιτροπή επισημαίνει ότι η πρόσβαση του δικαιούχου της ενισχύσεως στον διοικητικό φάκελο, αφενός, και η πρόσβαση βάσει του κανονισμού 1049/2001 στα έγγραφα, αφετέρου, είναι δύο εντελώς διαφορετικά ζητήματα. Από τα υπομνήματα της προσφεύγουσας προκύπτει ότι προσέφυγε στις διατάξεις του κανονισμού αυτού με μοναδικό σκοπό να καταστρατηγήσει τους διαδικαστικούς κανόνες στον τομέα των κρατικών ενισχύσεων και να θεραπεύσει την απουσία δικονομικών δικαιωμάτων. Συγκεκριμένα, ο κανονισμός (ΕΚ) 659/1999 του Συμβουλίου, της 22ας Μαρτίου 1999, για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του άρθρου [88] της Συνθήκης ΕΚ (ΕΕ L 83, σ. 1), δεν προβλέπει κανένα δικαίωμα προσβάσεως στα έγγραφα και στους φακέλους, ενώ κατά τη νομολογία τα δικονομικά δικαιώματα των δικαιούχων των ενισχύσεων τηρούνται όταν οι δικαιούχοι αυτοί έχουν κληθεί να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους στο πλαίσιο της διοικητικής διαδικασίας (απόφαση του Δικαστηρίου της 24ης Σεπτεμβρίου 2002, C-74/00 P και C-75/00 P, Falck και Acciaierie di Bolzano κατά Επιτροπής, Συλλογή 2002, σ. I-7869, και απόφαση του Πρωτοδικείου της 6ης Μαρτίου 2002, T-127/99, T-129/99 και T-148/99, Diputación Foral de Álava κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 2002, σ. II-1275), όπως συνέβη, εν προκειμένω, στην περίπτωση της προσφεύγουσας.
- 31 Η Schott Glas υποστηρίζει ότι η προσφεύγουσα επιδιώκει να χρησιμοποιήσει τον κανονισμό 1049/2001 ως μέσο προσβάσεως στα εσωτερικά στοιχεία της επιχειρήσεως κατά καταστρατήγηση της πάγιας κοινοτικής νομολογίας σχετικά με τα δικαιώματα προσβάσεως των διαδίκων στους φακέλους των διοικητικών διαδικασιών της Επιτροπής. Πρόκειται για ενέργεια σαφώς αντίθετη προς τον πολιτικό σκοπό του κανονισμού 1049/2001, ήτοι την εξασφάλιση στον πολίτη όσο το δυνατόν πληρέστερης ενημερώσεως όσον αφορά τις διαδικασίες λήψεως αποφάσεων των κοινοτικών οργάνων. Η Schott Glas προσθέτει ότι ο κανονισμός 1049/2001 δεν υφίστατο κατά τον χρόνο διεξαγωγής της επίσημης διαδικασίας εξετάσεως C 58/91 (NN 144/91) σχετικά με την ιδιωτικοποίηση της επιχειρήσεως Jenaer Glaswerk και ότι, ως εκ τούτου, δεν μπορούσε να προβλέψει το ενδεχόμενο ένας ανταγωνιστής να επιδιώξει, σε μεταγενέστερο στάδιο, πρόσβαση στα σχετικά με τη διαδικασία αυτή έγγραφα.
- 32 Η Επιτροπή επισημαίνει ότι από τις διατάξεις του κανονισμού (ΕΚ) 1/2003 του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2002, για την εφαρμογή των κανόνων ανταγωνισμού που προβλέπονται στα άρθρα 81 και 82 της Συνθήκης (ΕΕ 2003, L 1, σ. 1), όσον αφορά την πρόσβαση στον φάκελο, προκύπτει ότι ο κανονισμός αυτός είναι *lex specialis* σε σχέση με τον κανονισμό 1049/2001. Σε διαφορετική περίπτωση, οι διάδικοι και οι λοιποί τρίτοι θα μπορούσαν να υπερβούν τα όρια του

δικαιώματος προσβάσεως στον φάκελο, όπως καθορίζονται στο άρθρο 27 του κανονισμού 1/2003, επικαλούμενοι απλώς τον κανονισμό 1049/2001. Το ίδιο θα ίσχυε με τη διαδικασία κρατικής ενισχύσεως, στην οποία τα όρια της συμμετοχής τρίτων απορρέουν, αφενός, από τον κανονισμό 659/1999 και, αφετέρου, από τη νομολογία.

- 33 Από τον κανονισμό 1049/2001 προκύπτει, εξάλλου, ότι «η πρόσβαση στον φάκελο» και «η πρόσβαση σε έγγραφο» δεν είναι ισοδύναμες έννοιες και ότι το δικαίωμα προσβάσεως σε έγγραφο προϋποθέτει την υποβολή αιτήσεως περιγράφουσας το έγγραφο στο οποίο ζητείται πρόσβαση κατά τρόπο ώστε να μπορεί να προσδιορισθεί. Ο κανονισμός αυτός δεν γεννά υπέρ των πολιτών δικαίωμα προσβάσεως στους φακέλους του οικείου οργάνου προς αναζήτηση ενδεχομένως σημαντικών γι' αυτούς εγγράφων, συμπέρασμα που επιβάλλεται κατά μείζονα λόγο καθόσον οι αιτήσεις προσβάσεως σε έγγραφα δεν χρήζουν αιτιολογίας. Εν προκειμένω, η προσφεύγουσα περιορίστηκε σε ένα λακωνικό αίτημα προσβάσεως σε «όλα τα έγγραφα» που αφορούν την οικεία διαδικασία κρατικής ενισχύσεως, γεγονός που δεν προκαλεί έκπληξη, καθόσον η προσφεύγουσα, αυτή καθαυτή, δέχθηκε ότι αναζητεί άγνωστα μέχρι σήμερα έγγραφα.
- 34 Η Schott Glas καταλήγει ότι η προσφεύγουσα κακώς επικαλείται τον κανονισμό 1049/2001 και ότι η αίτησή της προσβάσεως σε έγγραφα, ανεξαρτήτως του αντικειμένου της, δεν πρέπει να εκτιμηθεί βάσει των διατάξεων του κανονισμού αυτού, αλλά βάσει των κανόνων που διέπουν τη χορήγηση προσβάσεως στον φάκελο στο πλαίσιο των διαδικασιών κρατικών ενισχύσεων.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 35 Είναι γεγονός ότι η προσφεύγουσα υπέβαλε αίτηση προσβάσεως σε έγγραφα στηριζόμενη στον κανονισμό 1049/2001 και ότι η Επιτροπή αρνήθηκε, με την απόφασή της, να της επιτρέψει την πρόσβαση στα οικεία έγγραφα παραπέμποντας ρητώς στο άρθρο 4, παράγραφος 2, του κανονισμού αυτού, που προβλέπει τις εξαιρέσεις από το δικαίωμα προσβάσεως για λόγους εκπληρώσεως των σκοπών που επιδιώκουν οι δραστηριότητες επιθεωρήσεως και έρευνας, αφενός, και προασπίσεως των εμπορικών συμφερόντων ενός νομικού προσώπου, αφετέρου.

- 36 Η Επιτροπή, απαντώντας σε ερώτηση αφορώσα την ερμηνεία του επιχειρήματός της ότι «η αίτηση της προσφεύγουσας δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού 1049/2001», το οποίο προέβαλε, κατά της άποψής της, η ενδιαφερομένη με μοναδικό σκοπό να καταστρατηγήσει τους κανόνες διαδικασίας στον τομέα των κρατικών ενισχύσεων, επισήμανε σαφώς ότι η πράξη αυτή είχε πλήρη εφαρμογή εν προκειμένω, αλλά η εξαίρεση του άρθρου 4, παράγραφος 2, του κανονισμού 1049/2001 της παρείχε τη δυνατότητα να αρνηθεί την πρόσβαση σε έγγραφα που αφορούν εν εξελίξει διαδικασίες ενισχύσεων, όπως αυτά στα οποία ζήτησε πρόσβαση η προσφεύγουσα.
- 37 Το ζήτημα που εγείρει η υπό κρίση διαφορά έγκειται, συνεπώς, στο αν η Επιτροπή εφάρμοσε ορθώς την προβλεπόμενη από το άρθρο 4, παράγραφος 2, του κανονισμού 1049/2001 εξαίρεση από το δικαίωμα προσβάσεως.
- 38 Με το υπόμνημά της παρεμβάσεως, η Schott Glas υποστηρίζει, κατ' ουσίαν, ότι ο κανονισμός 1049/2001 έχει εφαρμογή μόνο στα έγγραφα που προσκομίζονται στο πλαίσιο της κοινοτικής νομοθετικής διαδικασίας, ότι η αίτηση προσβάσεως δεν έπρεπε να εκτιμηθεί βάσει των διατάξεων του κανονισμού αυτού, αλλά βάσει κανόνων σχετικών με την πρόσβαση στις διαδικασίες ενισχύσεων και, τέλος, ότι ο κανονισμός αυτός δεν μπορεί να εφαρμοστεί στα έγγραφα που περιήλθαν στην κατοχή των οργάνων πριν από τη θέση του σε ισχύ, ήτοι πριν από τις 3 Δεκεμβρίου 2001. Με το επιχείρημα αυτό, η παρεμβαίνουσα επιδιώκει να αποδείξει είτε ότι ο κανονισμός 1049/2001 δεν είχε εφαρμογή εν προκειμένω, είτε ότι δεν μπορούσε να αποτελέσει νομική βάση για την έκδοση της προσβαλλομένης αποφάσεως.
- 39 Συνεπώς, αν το Πρωτοδικείο δεχόταν το επιχείρημα αυτό, η προσβαλλόμενη απόφαση θα έπρεπε να κηρυχθεί παράνομη. Πρέπει να υπομνησθεί ότι επετράπη στη Schott Glas να παρέμβει στην υπό κρίση υπόθεση υπέρ της Επιτροπής, η οποία ζητεί την απόρριψη της προσφυγής ακυρώσεως.

- 40 Κατά το άρθρο 40, τέταρτο εδάφιο, του Οργανισμού του Δικαστηρίου, το οποίο εφαρμόζεται και στο Πρωτοδικείο δυνάμει του άρθρου 53 του ίδιου οργανισμού, η παρέμβαση δύναται να έχει ως αντικείμενο μόνον την υποστήριξη των αιτημάτων του ενός των διαδίκων. Επιπλέον, σύμφωνα με το άρθρο 116, παράγραφος 3, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο παρεμβαίνων αποδέχεται τη δίκη στο στάδιο που αυτή βρίσκεται κατά τον χρόνο της παρεμβάσεώς του. Σύμφωνα με τις διατάξεις αυτές, δεν απαγορεύεται η προβολή από τον παρεμβαίνοντα επιχειρημάτων διαφορετικών από αυτά του υπέρ ου η παρέμβαση διαδίκου, υπό την προϋπόθεση όμως ότι δεν τροποποιούν το πλαίσιο της διαφοράς και ότι η παρέμβαση σκοπεύει πάντα στη στήριξη των αιτημάτων του υπέρ ου η παρέμβαση διαδίκου (βλ. την προαναφερθείσα στη σκέψη 24 απόφαση VKI, σκέψη 52 και την εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 41 Εν προκειμένω, στο μέτρο που, αφενός, το επιχείρημα της Schott Glass, αν αποδειχθεί βάσιμο, οδηγεί στη διαπίστωση του παράνομου χαρακτήρα της προσβαλλομένης αποφάσεως και, αφετέρου, τα αιτήματα της Επιτροπής έχουν ως αντικείμενο την απόρριψη της προσφυγής ακυρώσεως και δεν στηρίζονται σε λόγους ακυρώσεως σκοπούντες στη διαπίστωση του παράνομου χαρακτήρα της προσβαλλομένης αποφάσεως, η εξέταση του επιχειρήματος αυτού συνεπάγεται μεταβολή του πλαισίου της διαφοράς όπως ορίστηκε στο δικόγραφο της προσφυγής και στο υπόμνημα αντικρούσεως. Το επιχείρημα αυτό πρέπει, συνεπώς, να απορριφθεί ως απαράδεκτο (βλ., υπό την έννοια αυτή, προαναφερθείσα στη σκέψη 24 απόφαση VKI, σκέψεις 53 και 54).

Επί του αντικειμένου της διαφοράς

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 42 Η προσφεύγουσα τονίζει ότι ζήτησε την πρόσβαση στα έγγραφα για «όλες» τις διαδικασίες ενισχύσεων που την αφορούν, ήτοι για τις διαδικασίες C 19/2000 και C 44/2001, καθώς και για όσες αφορούν τη Schott Glas, συμπεριλαμβανομένης της σχετικής με την ιδιωτικοποίησή της διαδικασίας.

43 Η προσβαλλόμενη απόφαση περιλαμβάνει, κατά την προσφεύγουσα, άρνηση προσβάσεως σε τέσσερις διαφορετικές ομάδες εγγράφων, που αφορούν:

- την περατωθείσα διαδικασία ενισχύσεως C 19/2000·
- την εν εξελίξει διαδικασία ενισχύσεως C 44/2001·
- την ή τις περατωθείσα(-ες) διαδικασία(-ες) ενισχύσεως στο πλαίσιο της ιδιωτικοποιήσεως της Jenaer Schott Glas·
- την εν εξελίξει διαδικασία ενισχύσεως που αφορά τη νέα επένδυση της Schott Glas στο ομόσπονδο κράτος της Θουριγγίας.

44 Η προσφεύγουσα επισημαίνει ότι, αν η προσβαλλόμενη απόφαση ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι αφορά μόνον τα έγγραφα που αφορούν την εν εξελίξει διαδικασία C 44/2001 και την εν εξελίξει διαδικασία εξετάσεως των ενισχύσεων υπέρ της Schott Glas, επιβάλλεται η εφαρμογή του άρθρου 8, παράγραφος 3, του κανονισμού 1049/2001. Συνεπώς, η έλλειψη απαντήσεως εκ μέρους της Επιτροπής στην αίτηση προσβάσεως στα λοιπά σχετικά έγγραφα ισοδυναμεί με δυνάμενη να προσβληθεί απορριπτική απόφαση. Η προσφεύγουσα διευκρινίζει επίσης ότι η υπό κρίση προσφυγή σκοπεί στην ακύρωση των αποφάσεων περί αρνήσεως προσβάσεως μόνον όσον αφορά τις τρεις πρώτες ομάδες εγγράφων που αναφέρονται στην προηγούμενη σκέψη.

- 45 Η προσφεύγουσα βάλλει κατά του επιχειρήματος της Επιτροπής ότι η αίτηση προσβάσεως σε έγγραφα που αφορούν τις χορηγηθείσες στην επιχείρηση «Schott Glas Jena» κρατικές ενισχύσεις ήταν διατυπωμένη κατά τρόπο υπερβολικά αόριστο και, ως εκ τούτου, δεν ήταν δυνατό να καλύπτει τα έγγραφα που αφορούν τη χορήγηση κρατικών ενισχύσεων στο πλαίσιο της ιδιωτικοποίησης της Jenaer Glaswerke το 1992. Κατά την προσφεύγουσα, θα έπρεπε να ήταν προφανές για την Επιτροπή ότι η αίτηση προσβάσεως εκτεινόταν και στα εν λόγω έγγραφα, ακόμη και αν η επίμαχη διαδικασία ενισχύσεων δεν είχε διενεργηθεί με τον τίτλο «Schott Glas Jena». Τούτο πιστοποιεί ότι η Επιτροπή δεν αντιμετώπισε, τουλάχιστο με το υπόμνημά της αντικρούσεως, δυσκολία προσδιορισμού της επίδικης διαδικασίας.
- 46 Η Επιτροπή εκτιμά ότι δεν έχει στην κατοχή της κανένα έγγραφο σχετικό με τις κρατικές ενισχύσεις που χορηγήθηκαν στην εταιρία «Schott Glas, Jena», επωνυμία που χρησιμοποιείται ρητώς στις αιτήσεις προσβάσεως σε έγγραφα, αλλά ότι έχει στη διάθεσή της φάκελο σχετικό με τη διαδικασία εξετάσεως των ενισχύσεων που χορηγήθηκαν στην εταιρία Schott Lithotec AG. Όπως αναφέρει, υπέθεσε ότι η προσφεύγουσα χρησιμοποίησε την επωνυμία «Schott Glas» για την τελευταία αυτή επιχείρηση και, ως εκ τούτου, απέρριψε την αίτηση προσβάσεως λαμβανομένης υπόψη της εν εξελίξει διαδικασίας για την εταιρία Schott Lithotec AG. Οι εκτιμήσεις αυτές, εξάλλου, δεν επηρεάζουν, κατά τα λοιπά, τον καθορισμό του αντικείμενου της διαφοράς στο δικόγραφο της προσφυγής.
- 47 Η καθής υποστηρίζει επίσης ότι δεν έχει στη διάθεσή της φάκελο όσον αφορά την περατωθείσα διαδικασία ενισχύσεως «στο πλαίσιο της ιδιωτικοποίησης της Jenaer Schott Glas», ως έχει η διατύπωση στο δικόγραφο της προσφυγής, λαμβανομένου υπόψη ότι η επιχείρηση Schott Glas ανήκει στον ιδιωτικό τομέα επί 50 έτη και, συνεπώς, δεν ιδιωτικοποιήθηκε. Η καθής επισημαίνει ότι η Schott Glas μετείχε στην ιδιωτικοποίηση της επιχειρήσεως Jenaer Glaswerk αποκτώντας μερίδιο στο κεφάλαιό της έναντι 1 γερμανικού μάρκου, συναλλαγή η οποία, όπως έγινε δεκτό κατόπιν της διαδικασίας εξετάσεως C 58/91 (NN 144/91) που διενεργήθηκε τον Ιανουάριο του 1992, δεν περιέχει στοιχείο ενισχύσεως.
- 48 Αναφορά στην πρόθεση της προσφεύγουσας να ζητήσει επίσης πρόσβαση στον φάκελο της προαναφερθείσας διαδικασίας έγινε για πρώτη φορά με το δικόγραφο της προσφυγής, η δε αίτηση προσβάσεως δεν περιείχε καμία σχετική αναφορά. Υπό

τις συνθήκες αυτές, ορθώς η Επιτροπή έκρινε ότι η αίτηση της προσφεύγουσας είχε ως αποκλειστικό αντικείμενο την πρόσβαση στον φάκελο της διαδικασίας εξετάσεως των ενισχύσεων που χορηγήθηκαν στη Schott Lithotec AG.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 49 Από τον συνδυασμό των διατάξεων της προσβαλλομένης αποφάσεως και των υπομνημάτων της καθής προκύπτει ότι η καθής αρνήθηκε, καταρχάς, την πρόσβαση στα σχετικά με τις χορηγηθείσες στην προσφεύγουσα κρατικές ενισχύσεις έγγραφα, τα οποία αφορούσαν τις διαδικασίες που καταχωρίστηκαν ως C 19/2000 και C 44/2001. Η Επιτροπή επισημαίνει, συγκεκριμένα, ότι της ήταν αδύνατο να εξετάσει χωριστά τα έγγραφα των δύο διαδικασιών, οι οποίες αφορούν τα ίδια μέτρα αναδιαρθρώσεως και στηρίζονται στα ίδια έγγραφα.
- 50 Η Επιτροπή έκρινε, δεύτερον, ότι η αίτηση προσβάσεως σε «όλα τα έγγραφα των φακέλων της Επιτροπής που αφορούν τις κρατικές ενισχύσεις υπέρ της επιχειρήσεως Schott Glas, Jena» κάλυπτε την «προκοινοποίηση σε πολυτομεακό ρυθμιστικό πλαίσιο για νέα σημαντικά επενδυτικά σχέδια της Schott Glas στην Ανατολική Γερμανία». Η Επιτροπή απέρριψε την αίτηση αυτή στηριζόμενη στις προβλεπόμενες στο άρθρο 4, παράγραφος 2, του κανονισμού 1049/2001 εξαιρέσεις από το δικαίωμα προσβάσεως, η πρώτη από τις οποίες αφορά την εκπλήρωση των σκοπών που επιδιώκουν οι δραστηριότητες επιθεωρήσεως, έρευνας και ελέγχου και η δεύτερη την προάσπιση των εμπορικών συμφερόντων ενός νομικού προσώπου.
- 51 Με το δικόγραφο της προσφυγής, η προσφεύγουσα επισήμανε ότι η σχετική με τη Schott Glas αίτησή της προσβάσεως σε έγγραφα είχε διττή σημασία, στο μέτρο που αφορούσε τα έγγραφα που σχετίζονται με:

α) την ή τις περατωθείσα(-ες) διαδικασία(-ες) ενισχύσεως στο πλαίσιο της ιδιωτικοποιήσεως της Jenaer Schott Glas·

β) την εν εξελίξει διαδικασία ενισχύσεως σχετικά με τη νέα επένδυση της Schott Glas στο ομόσπονδο κράτος της Θουριγγίας.

52 Υποστήριξε επίσης ότι η υπό κρίση προσφυγή δεν αφορούσε την ακύρωση της αποφάσεως περί αρνήσεως προσβάσεως σε έγγραφα τα οποία αφορά το σημείο β΄ της προηγούμενης σκέψεως και ότι, αν η προσβαλλόμενη απόφαση ερμηνευόταν υπό την έννοια ότι αφορούσε μόνον τα τελευταία αυτά έγγραφα και όχι εκείνα που αναφέρονται στο σημείο α΄, θα έπρεπε να εφαρμοσθεί το άρθρο 8, παράγραφος 3, του κανονισμού 1049/2001. Ως εκ τούτου, η έλλειψη απαντήσεως εκ μέρους της Επιτροπής στην αίτηση προσβάσεως στα αναφερόμενα υπό α΄ της προηγούμενης σκέψεως έγγραφα ισοδυναμεί με σιωπηρή απόρριψη της αιτήσεως προσβάσεως, δυνάμει να προσβληθεί με προσφυγή ενώπιον του Πρωτοδικείου.

53 Δεν αμφισβητείται ότι η Επιτροπή εξέδωσε ρητή απόφαση απορρίψεως της επιβεβαιωτικής αιτήσεως προσβάσεως στα έγγραφα που αφορούν τη Schott Glas, τουλάχιστον, όπως την ερμήνευσε λαμβανομένης υπόψη της διατυπώσεώς της, δηλαδή ως αίτηση προσβάσεως στα έγγραφα που αναφέρονται στη σκέψη 51, υπό β΄, της παρούσας αποφάσεως.

54 Όσον αφορά τη σιωπηρή απόρριψη της αιτήσεως προσβάσεως σε έγγραφα που αναφέρονται στην ανωτέρω σκέψη 51, υπό α΄, πρέπει να εξακριβωθεί αν η Επιτροπή μπορούσε ευλόγως να αντιληφθεί τη διττή σημασία της επιβεβαιωτικής αιτήσεως προσβάσεως στα έγγραφα που αφορούν τη Schott Glas, όπως υπενθυμίστηκε στη σκέψη 51. Συγκεκριμένα, δεν μπορεί να γίνει δεκτό ότι η έλλειψη απαντήσεως εκ μέρους της διοικήσεως αποτελεί απορριπτική απάντηση, παρά μόνον αν η οικεία διοικητική αρχή ήταν όντως σε θέση να δώσει χρήσιμη απάντηση και, συνεπώς, να κατανοήσει το αντικείμενο της αιτήσεως.

- 55 Εν προκειμένω, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι τόσο η αρχική αίτηση όσο και η επιβεβαιωτική αίτηση προσβάσεως στα έγγραφα έχουν διατυπωθεί αορίστως και ότι ουδεμία αναφορά γίνεται στην επιχείρηση Jenaer Glaswerke, στην ιδιωτικοποίησή της ή σε συγκεκριμένη χρονική περίοδο.
- 56 Η προσφεύγουσα έκανε για πρώτη φορά λόγο για πρόσβαση σε έγγραφα σχετικά με τη διαδικασία ενισχύσεων που αφορά την «ιδιωτικοποίηση της Schott Glas» ή της «la Jenaer Schott Glas» με το δικόγραφο της προσφυγής. Επισημαίνοντας ότι έπρεπε να είναι «προφανές» για την Επιτροπή ότι η αίτηση προσβάσεως αφορούσε επίσης τα έγγραφα που σχετίζονταν με τη χορήγηση των κρατικών ενισχύσεων στο πλαίσιο της ιδιωτικοποίησης της Jenaer Glaswerke το 1992, η προσφεύγουσα δέχθηκε, με την απάντησή της σε ερώτηση του Πρωτοδικείου αφορώσα το αντικείμενο της υπό κρίση διαφοράς, ότι η αίτησή της δεν ήταν αρκούντως σαφής, επαναλαμβάνοντας το επιχείρημα του Βασιλείου της Σουηδίας σχετικά με την εκ μέρους της Επιτροπής παράβαση του καθήκοντος αρωγής, κατά το άρθρο 6, παράγραφος 2, του κανονισμού 1049/2001.
- 57 Επιπλέον, από το υπόμνημα αντικρούσεως προκύπτει ότι η Επιτροπή προέβη σε ερμηνεία της αιτήσεως προκειμένου να της αποδώσει την έννοια που ανταποκρίνεται πράγματι, καίτοι εν μέρει μόνο, στις προθέσεις της προσφεύγουσας. Η καθής επισημαίνει, συναφώς, ότι «δεν διευκρίνισε την έννοια των όρων “όλα τα έγγραφα των φακέλων της Επιτροπής που αφορούν τις κρατικές ενισχύσεις υπέρ της επιχειρήσεως Schott Glas, Jena”» και ότι «υπέθεσε» ότι η προσφεύγουσα είχε χρησιμοποιήσει εκ παραδρομής την επωνυμία «Schott Glas», ενώ η επωνυμία της επιχειρήσεως που έλαβε τις ενισχύσεις τις οποίες αφορούσε η επίσημη διαδικασία εξετάσεως που βρισκόταν σε εξέλιξη κατά την έκδοση της προσβαλλομένης αποφάσεως ήταν «Schott Lithotec AG».
- 58 Επιβάλλεται το συμπέρασμα ότι από τη διατύπωση της αιτήσεως της προσφεύγουσας περί προσβάσεως στα έγγραφα η Επιτροπή δεν μπορούσε να αντιληφθεί τη διττή σημασία της και ότι, ως εκ τούτου, δεν μπορούσε να γίνει δεκτό ότι η Επιτροπή αρνήθηκε σιωπηρώς να εξασφαλίσει πρόσβαση στα έγγραφα που αναφέρονται στην ανωτέρω σκέψη 51, υπό α’.

- 59 Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι η Επιτροπή, με την απόφασή της, αρνήθηκε την πρόσβαση στα έγγραφα που σχετίζονται, αφενός, με τις διαδικασίες εξετάσεως των ενισχύσεων που χορηγήθηκαν στην προσφεύγουσα και, αφετέρου, με την εν εξελίξει διαδικασία εξετάσεως ενισχύσεων αφορώσων «τη νέα επένδυση της Schott Glas στο ομόσπονδο κράτος της Θουρηγγίας», υπενθυμίζεται δε ότι το δεύτερο αυτό μέρος της προσβαλλομένης αποφάσεως δεν αποτελεί αντικείμενο της προσφυγής ακυρώσεως της προσφεύγουσας.
- 60 Υπό τις συνθήκες αυτές, η προσφυγή, στο μέτρο που αφορά την ακύρωση της φερόμενης σιωπηρής αρνήσεως προσβάσεως στα έγγραφα που αφορούν «την περατωθείσα διαδικασία ενισχύσεως στο πλαίσιο της ιδιωτικοποίησης της Jenaer Schott Glas», είναι απαράδεκτη.

Επί της παραβάσεως του άρθρου 4 του κανονισμού 1049/2001 όσον αφορά την εξαίρεση από το δικαίωμα προσβάσεως για λόγους διασφάλισης του σκοπού των δραστηριοτήτων επιθεωρήσεως, έρευνας και ελέγχου

- 61 Προς στήριξη αυτού του λόγου ακυρώσεως, η προσφεύγουσα, υποστηριζόμενη από το Βασιλείο της Σουηδίας, προβάλλει σειρά αιτιάσεων. Υποστηρίζει ότι, πρώτον, η Επιτροπή αρνήθηκε την πρόσβαση στα οικεία έγγραφα, χωρίς να προβεί σε συγκεκριμένη εξέταση καθενός από αυτά. Δεύτερον, η καθής κακώς στηρίχθηκε στις νομολογιακές λύσεις όσον αφορά την άρνηση προσβάσεως στα έγγραφα στο πλαίσιο διαδικασιών διαπιστώσεως παραβάσεως κατά κράτους μέλους, οι οποίες δεν είναι παρεμφερείς με τις διαδικασίες εξετάσεως ενισχύσεων. Τρίτον, η Επιτροπή δεν έλαβε υπόψη το δικαίωμα μερικής προσβάσεως. Τέταρτον, η στάθμιση των συμφερόντων που προβλέπει το άρθρο 4, παράγραφος 2, του κανονισμού 1049/2001 υπαγόρευε τη δημοσιοποίηση των εγγράφων στα οποία ζητείται πρόσβαση.
- 62 Το Πρωτοδικείο κρίνει ότι, καταρχάς, επιβάλλεται η ανάλυση της αιτιάσεως που αντλείται από την έλλειψη συγκεκριμένης και εξατομικευμένης εξέτασεως των εγγράφων που αποτελούν αντικείμενο της αιτήσεως προσβάσεως.

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 63 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι από την αιτιολογία της προσβαλλομένης αποφάσεως προκύπτει ότι, κατά την Επιτροπή, ουδέποτε είναι δυνατό να χορηγηθεί, λόγω της φύσεώς τους, πρόσβαση σε έγγραφα που αφορούν εν εξελίξει διαδικασίες ενισχύσεων. Η προσφεύγουσα επισημαίνει ότι η καθής αρνήθηκε, επομένως, την πρόσβαση στα οικεία έγγραφα ανεξαρτήτως της επίδικης διαδικασίας ενισχύσεως και των σχετικών εγγράφων.
- 64 Τόσο από τη διατύπωση του άρθρου 4 του κανονισμού 1049/2001 όσο και από τη νομολογία προκύπτει ότι η Επιτροπή πρέπει, αντιθέτως, να εξετάζει συγκεκριμένα, σε κάθε μεμονωμένη περίπτωση, αν η πρόσβαση στο επίμαχο έγγραφο δύναται πράγματι να καταστρατηγήσει τη διαδικασία έρευνας. Η προσφεύγουσα υπενθυμίζει ότι «το γεγονός ότι το εν λόγω έγγραφο αφορά επιθεώρηση δεν αρκεί, αφ' εαυτού, για να δικαιολογήσει την εφαρμογή της προβαλλομένης εξαιρέσεως» (απόφαση του Πρωτοδικείου της 13ης Σεπτεμβρίου 2000, T-20/99, Denavit Nederland κατά Επιτροπής, Συλλογή 2000, σ. II-3011, σκέψη 45).
- 65 Η Επιτροπή δεν απέδειξε επίσης ότι η πρόσβαση στα έγγραφα θα μπορούσε να καταστρατηγήσει την αφορώσα την προσφεύγουσα διαδικασία ενισχύσεων, η οποία είχε ήδη περατωθεί κατά την υποβολή της αιτήσεως προσβάσεως στα έγγραφα. Κατά την προσφεύγουσα, εξάλλου, η απόδειξη αυτή είναι αδύνατον να ασκήσει επιρροή. Η προσφεύγουσα υπενθυμίζει ότι το άρθρο 4, παράγραφος 7, του κανονισμού 1049/2001 ορίζει ρητώς ότι οι εξαιρέσεις από την παράγραφο 2 εφαρμόζονται μόνον κατά την περίοδο κατά την οποία δικαιολογείται ο σκοπός της διασφάλισης της διαδικασίας έρευνας. Όσον αφορά τις δραστηριότητες επιθεωρήσεως και έρευνας, από τη φύση τους προκύπτει ότι, μετά την περάτωση της επίμαχης έρευνας, δεν μπορεί πλέον να ληφθεί υπόψη κανενός είδους δικαιολόγηση της αρνήσεως προσβάσεως στα έγγραφα.

- 66 Η προσφεύγουσα επισημαίνει ότι η Επιτροπή απέρριψε τη μερική πρόσβαση επικαλούμενη τον γενικό λόγο ότι «τα έγγραφα δεν μπορούν να χωριστούν σε εμπιστευτικά και μη εμπιστευτικά» και στηριζόμενη στην αρχή ότι όλα τα σχετικά με τη διαδικασία ενισχύσεως έγγραφα ανταλλάσσονται μόνο μεταξύ της Επιτροπής και του κράτους μέλους και ότι κανένα άλλο πρόσωπο δεν θα έπρεπε να έχει πρόσβαση σε αυτά, ακόμη και μετά το πέρας της διαδικασίας.
- 67 Το Βασίλειο της Σουηδίας υποστηρίζει ότι από την προσβαλλόμενη απόφαση και από τη θέση που έλαβε η προσφεύγουσα στο πλαίσιο της υπό κρίση υποθέσεως προκύπτει ότι η Επιτροπή δεν προέβη σε συγκεκριμένη εκτίμηση των πληροφοριών που περιλαμβάνουν τα έγγραφα στα οποία ζητήθηκε πρόσβαση. Το Δικαστήριο και το Πρωτοδικείο έχουν επανειλημμένως διευκρινίσει, υπό το κράτος της προηγούμενης ρυθμίσεως, ότι κάθε εξέταση αιτήσεως δημοσιοποιήσεως εγγράφων πρέπει να αφορά την πληροφορία που περιλαμβάνει το οικείο έγγραφο, αρχή που εξακολουθεί να ισχύει στο πλαίσιο του κανονισμού 1049/2001. Ελλείψει της εξετάσεως αυτής, είναι αδύνατη η εξακρίβωση της υπάρξεως ενδεχόμενων συμφερόντων τα οποία χρίζουν προασπίσεως και δικαιολογούν τη διατήρηση του απορρήτου ή η στάθμιση των συμφερόντων κατά το άρθρο 4, παράγραφος 2, του κανονισμού 1049/2001. Η εκτίμηση *in concreto* είναι επίσης απαραίτητη για να εξακριβωθεί αν υφίσταται δυνατότητα μερικής προσβάσεως. Το συμπέρασμα αυτό επιβάλλεται ανεξαρτήτως της εφαρμοστέας εξαίρέσεως.
- 68 Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι το σκεπτικό της αποφάσεως του Πρωτοδικείου της 11ης Δεκεμβρίου 2001, T-191/99, Petrie κ.λπ. κατά Επιτροπής (Συλλογή 2001, σ. II-3677), στο οποίο στηρίχθηκε η προσβαλλόμενη απόφαση, εφαρμόζεται χωρίς περιορισμούς στις διαδικασίες εξετάσεως των ενισχύσεων, οι οποίες αναμφισβήτητα αποτελούν δραστηριότητες «έρευνας» κατά την έννοια του άρθρου 4, παράγραφος 2, του κανονισμού 1049/2001.

- 69 Η Επιτροπή επισημαίνει ότι στις διαδικασίες εξετάσεως ενισχύσεων απαιτείται, όπως και στις διαδικασίες διαπιστώσεως παραβάσεως, η ειλικρινής και αγαστή συνεργασία μεταξύ της Επιτροπής και του κράτους μέλους, η οποία αποκλείει την πρόσβαση τρίτων στα έγγραφα που σχετίζονται με τις διαδικασίες αυτές πριν από την περάτωσή τους. Εφόσον δεν έχει περατωθεί η διαδικασία εξετάσεως ενισχύσεων, δεν είναι δυνατόν, κατά την Επιτροπή, να χορηγηθεί στο κοινό δικαίωμα προσβάσεως στα έγγραφα, ενώ δεν απολαύουν του δικαιώματος αυτού τα πρόσωπα τα οποία αφορά η εν λόγω διαδικασία, τα οποία δεν μπορούν να προβάλουν δικαιώματα άμυνας.
- 70 Η Επιτροπή επισημαίνει ότι η αίτηση της προσφεύγουσας έχει ως αντικείμενο έγγραφα τα οποία αφορούν εν εξελίξει διαδικασία εξετάσεως ενισχύσεων. Όπως υποστηρίζει η Επιτροπή, εξέδωσε δύο αποφάσεις αφορώσες τα δύο μέρη ενός συνολικού σχεδίου αναδιαρθρώσεως, το οποίο παρουσιάστηκε ως τέτοιο σχέδιο από την ίδια την προσφεύγουσα με τα υπομνήματά της. Η καθής επισημαίνει ότι η εν εξελίξει διαδικασία ενισχύσεων C 44/2001 αφορά τα ίδια μέτρα αναδιαρθρώσεως και στηρίζεται στα ίδια έγγραφα με τα της διαδικασίας ενισχύσεως C 19/2000, οπότε οι αιτήσεις προσβάσεως στον φάκελο των δύο επίμαχων διαδικασιών έπρεπε να εξετασθούν από κοινού.
- 71 Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι η υπό κρίση υπόθεση διαφέρει από εκείνη στο πλαίσιο της οποίας εκδόθηκε η προαναφερθείσα στη σκέψη 24 απόφαση VKI, η οποία αφορούσε την άρνηση προσβάσεως σε έγγραφα σχετικά με ήδη περατωθείσα διαδικασία στον τομέα των συμπράξεων. Εν προκειμένω, λαμβανομένου υπόψη ότι πρόκειται για αίτηση προσβάσεως σε έγγραφα σχετικά με εν εξελίξει διαδικασία κρατικών ενισχύσεων, οι αρχές που απορρέουν από την προαναφερθείσα στη σκέψη 68 απόφαση Petrie κ.λπ. κατά Επιτροπής καθιστούσαν δυνατή, κατά την άποψή της, μια γενική απάντηση και, επομένως, δεν ήταν αναγκαία η συγκεκριμένη και εξατομικευμένη ανάλυση των εγγράφων που αφορά η αίτηση αυτή.
- 72 Η Schott Glas επισημαίνει ότι, κατά την εκ μέρους της προσφεύγουσας υποβολή της αιτήσεως προσβάσεως στα έγγραφα που σχετίζονται με τις δύο υποθέσεις ενισχύσεων που την αφορούν, η διαδικασία C 44/2001 βρισκόταν ακόμη σε εξέλιξη.

Η στενή επί της ουσίας σχέση μεταξύ των δύο διαδικασιών ενισχύσεων C 19/2000 και C 44/2001 επισημάνθηκε επανειλημμένως από την ίδια την προσφεύγουσα. Η Schott Glas καταλήγει ότι η προσφεύγουσα ζήτησε την πρόσβαση σε έγγραφα ενώ βρίσκονταν σε εξέλιξη έρευνες στο πλαίσιο διαδικασίας επί της οποίας η Επιτροπή δεν είχε ακόμη λάβει απόφαση.

- 73 Κατά την άποψή της, η Επιτροπή έπρεπε, εν προκειμένω, να ερμηνεύσει τις εξαιρέσεις του κανονισμού 1049/2001 σύμφωνα με τις πάγιες αρχές που διέπουν τα δικαιώματα συμμετοχής τρίτων στις διαδικασίες ενισχύσεων και, επομένως, ορθώς έκρινε ότι η γνωστοποίηση των εγγράφων που ζήτησε η προσφεύγουσα προσέκρουε σοβαρά στον σκοπό των δραστηριοτήτων έρευνας (άρθρο 4, παράγραφος 2, τρίτη περίπτωση, του κανονισμού 1049/2001) και στη διαδικασία λήψεως αποφάσεων της Επιτροπής στην υπόθεση C 44/2001 (άρθρο 4, παράγραφος 3, του κανονισμού 1049/2001).

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 74 Από τα άρθρα 2, 4 και 6 έως 8 του κανονισμού 1049/2001 προκύπτει ότι το κοινοτικό όργανο προς το οποίο απευθύνθηκε αίτηση προσβάσεως σε έγγραφα βάσει του κανονισμού 1049/2001 υποχρεούται να εξετάσει και να απαντήσει στην αίτηση αυτή και, ειδικότερα, να εξακριβώσει αν στα επίμαχα έγγραφα έχει εφαρμογή κάποια από τις εξαιρέσεις του άρθρου 4 του εν λόγω κανονισμού (προαναφερθείσα στη σκέψη 24 απόφαση VKI, σκέψεις 67 έως 68).
- 75 Εν προκειμένω, η Επιτροπή αρνήθηκε να κοινοποιήσει έγγραφα σχετικά με διαδικασίες εξετάσεως κρατικών ενισχύσεων χορηγηθεισών στην προσφεύγουσα, επικαλούμενη την εξαίρεση από το δικαίωμα προσβάσεως που προβλέπει το άρθρο 4, παράγραφος 2, τρίτη περίπτωση, του κανονισμού 1049/2001, η οποία αντλείται από την ανάγκη εκπληρώσεως των σκοπών που επιδιώκουν οι δραστηριότητες επιθεωρήσεως, έρευνας και ελέγχου.

- 76 Πρέπει να τονιστεί ότι, όπως επισημαίνει η Επιτροπή χωρίς να αντικρουστεί από την προσφεύγουσα και το Βασίλειο της Σουηδίας, τα έγγραφα που αφορά η αίτηση προσβάσεως αφορούν πράγματι δραστηριότητα «έρευνας», κατά την έννοια του άρθρου 4, παράγραφος 2, τρίτη περίπτωση, του κανονισμού 1049/2001.
- 77 Ωστόσο, το γεγονός και μόνον ότι ένα έγγραφο αφορά συμφέρον που προστατεύεται από εξαίρεση δεν αρκεί για να δικαιολογήσει την εφαρμογή της εξαίρεσεως αυτής (βλ., υπ' αυτή την έννοια, προαναφερθείσα στη σκέψη 64 απόφαση Denkvit Nederland κατά Επιτροπής, σκέψη 45). Η εν λόγω εφαρμογή μπορεί, καταρχήν, να δικαιολογηθεί μόνο στην περίπτωση κατά την οποία το κοινοτικό όργανο έχει προηγουμένως εκτιμήσει, πρώτον, κατά πόσον η πρόσβαση στο έγγραφο θα έθιγε κατά τρόπο συγκεκριμένο και πραγματικό το προστατευόμενο συμφέρον και, δεύτερον, στις περιπτώσεις του άρθρου 4, παράγραφοι 2 και 3, του κανονισμού 1049/2001, ότι δεν υπάρχει υπέρτερο δημόσιο συμφέρον που να δικαιολογεί τη δημοσιοποίηση του εν λόγω εγγράφου. Επιπλέον, ο κίνδυνος προσβολής του προστατευόμενου συμφέροντος πρέπει να μπορεί να προβλεφθεί ευλόγως και να μην είναι καθαρά υποθετικός (βλ., υπ' αυτή την έννοια, την απόφαση του Πρωτοδικείου της 7ης Φεβρουαρίου 2002, T-211/00, Kuijjer κατά Συμβουλίου, Συλλογή 2002, σ. II-485, σκέψη 56). Κατά συνέπεια, η εξέταση στην οποία πρέπει να προβαίνει το κοινοτικό όργανο προκειμένου να εφαρμόσει μια εξαίρεση πρέπει να πραγματοποιείται κατά τρόπο συγκεκριμένο και να προκύπτει από την αιτιολογία της προσβαλλομένης αποφάσεως (βλ., υπ' αυτή την έννοια, τις αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 19ης Ιουλίου 1999, T-14/98, Hautala κατά Συμβουλίου, Συλλογή 1999, σ. II-2489, σκέψη 67, και της 6ης Απριλίου 2000, T-188/98, Kuijjer κατά Συμβουλίου, Συλλογή 2000, σ. II-1959, σκέψη 38, καθώς και την προαναφερθείσα στη σκέψη 24 απόφαση VKI, σκέψεις 69 και 74).
- 78 Επιπλέον, από τον κανονισμό 1049/2001 προκύπτει ότι όλες οι εξαίρεσεις του άρθρου 4, παράγραφοι 1 έως 3, προορίζονται για εφαρμογή «σε ένα έγγραφο».

Αυτή η συγκεκριμένη εξέταση πρέπει, συνεπώς, να πραγματοποιείται για κάθε έγγραφο που αφορά η αίτηση (προαναφερθείσα στη σκέψη 24 απόφαση VKI, σκέψη 70).

- 79 Πρέπει, επιπλέον, να τονιστεί ότι μόνο μια συγκεκριμένη και εξατομικευμένη εξέταση, αντιθέτως προς μια αφηρημένη και γενική εξέταση, μπορεί να παράσχει στο όργανο τη δυνατότητα να εκτιμήσει τη δυνατότητα χορηγήσεως στον αιτούντα μερικής προσβάσεως στα έγγραφα, σύμφωνα με το άρθρο 4, παράγραφος 6, του κανονισμού 1049/2001 (προαναφερθείσα στη σκέψη 24 απόφαση VKI, σκέψεις 73 και 75) και ότι, όσον αφορά την εφαρμογή *ratione temporis* των εξαιρέσεων από το δικαίωμα προσβάσεως, το άρθρο 4, παράγραφος 7, του κανονισμού 1049/2001 προβλέπει ότι οι εξαιρέσεις των παραγράφων 1 έως 3 του ίδιου άρθρου έχουν εφαρμογή μόνον ενόσω η προστασία δικαιολογείται «ως εκ του περιεχομένου του εγγράφου».
- 80 Εν προκειμένω, από την προσβαλλόμενη απόφαση δεν προκύπτει ότι η Επιτροπή προέβη σε συγκεκριμένη και εξατομικευμένη εκτίμηση του περιεχομένου των εγγράφων που αφορά η αίτηση προσβάσεως. Η Επιτροπή, εξάλλου, δεν ισχυρίστηκε ούτε με το υπόμνημά της αντικρούσεως, ούτε με τις από 13 Απριλίου 2005 παρατηρήσεις της, ούτε και κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση ότι έχει διενεργήσει τέτοια εξέταση. Από τη διατύπωση της προσβαλλομένης αποφάσεως προκύπτει ότι η καθής δεν στήριξε την έκδοσή της στα στοιχεία που περιέχουν τα επίμαχα έγγραφα, αλλά σε μια γενική ανάλυση των εγγράφων ανά κατηγορία, διακρίνοντας, αφενός, τα έγγραφα που αντάλλαξε με το οικείο κράτος μέλος και, αφετέρου, τις παρατηρήσεις που κατέθεσαν οι ενδιαφερόμενοι στο πλαίσιο της επίσημης διαδικασίας εξετάσεως.
- 81 Επιπλέον, από την προσβαλλόμενη απόφαση δεν προκύπτει ότι η Επιτροπή επαλήθευσε συγκεκριμένα ότι κάθε έγγραφο το οποίο αφορά η αίτηση εμπίπτει πράγματι σε μία από τις δύο καθορισθείσες κατηγορίες.
- 82 Απεναντίας, η λήψη μέτρου οργάνωσης της διαδικασίας με το οποίο η Επιτροπή κλήθηκε να κοινοποιήσει στο Πρωτοδικείο τον πλήρη κατάλογο των εγγράφων από τα οποία αποτελείται ο διοικητικός φάκελος των διαδικασιών ενισχύσεων που χορηγήθηκαν στην προσφεύγουσα συνηγορεί υπέρ του αντίθετου συμπεράσματος.

83 Από την εξέταση του καταλόγου αυτού προκύπτει, πράγματι, ότι πολλά από τα έγγραφα που είχε στην κατοχή της η Επιτροπή κατά την έκδοση της προσβαλλομένης αποφάσεως δεν αφορούν ούτε την αλληλογραφία με το οικείο κράτος μέλος, ούτε τις παρατηρήσεις των ενδιαφερομένων, συγκεκριμένα δε πρόκειται για τα εξής έγγραφα:

- για το από 28 Δεκεμβρίου 2000 έγγραφο της Επιτροπής με το οποίο κάλεσε τη Schott Glas να απαντήσει σε σειρά ερωτημάτων στο πλαίσιο της επίσημης διαδικασίας εξετάσεως C 19/2000 (έγγραφο 39)·

- για τα υπομνήματα της ΓΔ «Ανταγωνισμός» με τα οποία ζητούνται από τις διάφορες υπηρεσίες της Επιτροπής πληροφορίες ή γνώμες επί των σχεδίων αποφάσεων που εκδίδει (έγγραφα 3, 18, 45 και 54) και για τις απαντήσεις των εν λόγω υπηρεσιών (έγγραφα 4, 19, 20, 46 έως 49)·

- τα υπομνήματα της ΓΔ «Ανταγωνισμός» που απευθύνονται στο αρμόδιο μέλος της Επιτροπής (έγγραφα 12, 17, 44 και 79)·

- τα εσωτερικά σημειώματα της ΓΔ «Ανταγωνισμός» σχετικά με το στάδιο εξελίξεως του φακέλου της υποθέσεως (έγγραφα 8, 13, 33 και 36).

- 84 Απαντώντας σε ερώτηση, κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, σχετικά με τη μη τήρηση της υποχρέωσης διενέργειας συγκεκριμένης και εξατομικευμένης εξετάσεως των εγγράφων που αφορά η αίτηση της προσφεύγουσας περί προσβάσεως στα έγγραφα, η Επιτροπή επισήμανε ότι η υπό κρίση υπόθεση διαφέρει, από απόψεως πραγματικών περιστατικών, από την υπόθεση στο πλαίσιο της οποίας εκδόθηκε η προαναφερθείσα απόφαση VKI. Κατά την προσφεύγουσα, στην περίπτωση κατά την οποία η αίτηση προσβάσεως αφορά έγγραφα σχετικά με εν εξελίξει διαδικασία εξετάσεως ενισχύσεων, όπως συμβαίνει εν προκειμένω, η συγκεκριμένη και εξατομικευμένη εξέταση δεν είναι αναγκαία, αλλά επιβάλλεται μια γενική απάντηση περί του εμπιστευτικού χαρακτήρα των εγγράφων αυτών, στο πλαίσιο της εφαρμογής της αντλούμενης από την προστασία των δραστηριοτήτων έρευνας εξαιρέσεως από το δικαίωμα προσβάσεως.
- 85 Επιβάλλεται η επισήμανση ότι η υποχρέωση ενός κοινοτικού οργάνου να προβεί σε συγκεκριμένη και εξατομικευμένη εκτίμηση του περιεχομένου των εγγράφων που αφορά η αίτηση προσβάσεως αποτελεί λύση αρχής (προαναφερθείσα στη σκέψη 24 απόφαση VKI, σκέψη 75), η οποία έχει εφαρμογή σε όλες τις εξαιρέσεις του άρθρου 4, παράγραφοι 1 έως 3 του κανονισμού 1049/2001, ανεξαρτήτως του τομέα στον οποίο εμπίπτουν τα οικεία έγγραφα, είτε δηλαδή πρόκειται, μεταξύ άλλων, για συμπράξεις όπως στην προαναφερθείσα στη σκέψη 24 υπόθεση VKI, είτε για έλεγχο κρατικών ενισχύσεων.
- 86 Ενδέχεται η εξέταση αυτή να μην είναι αναγκαία όταν, λόγω των ιδιαίτερων περιστάσεων της υποθέσεως, είναι προφανές ότι η πρόσβαση πρέπει να αποκλεισθεί ή, αντιθέτως, να επιτραπεί. Αυτό θα μπορούσε να ισχύει, μεταξύ άλλων, στην περίπτωση κατά την οποία ορισμένα έγγραφα καλύπτονται προφανώς στο σύνολό τους από εξαίρεση είτε, αντιστρόφως, επιτρέπεται προδήλως η πρόσβαση στο σύνολό τους, είτε, τέλος, έχουν αποτελέσει στο παρελθόν αντικείμενο συγκεκριμένης και εξατομικευμένης εκτιμήσεως από την Επιτροπή υπό παρεμφερείς περιστάσεις (προαναφερθείσα στη σκέψη 24 απόφαση VKI, σκέψη 75).
- 87 Συνεπώς, πρέπει να εξετασθεί αν η αίτηση της προσφεύγουσας αφορούσε έγγραφα για τα οποία, λόγω των ιδιαίτερων περιστάσεων της προκειμένης υποθέσεως, δεν ήταν αναγκαία η διενέργεια συγκεκριμένης και εξατομικευμένης εκτιμήσεως.

- 88 Με την προσβαλλόμενη απόφαση, η Επιτροπή δικαιολόγησε την εφαρμογή της εξαιρέσεως που αντλείται από την ανάγκη εκπληρώσεως των σκοπών που επιδιώκουν οι δραστηριότητες επιθεωρήσεως και έρευνας, υποστηρίζοντας ότι, στο πλαίσιο εν εξελίξει ερευνών όσον αφορά τη συμβατότητα κρατικής ενισχύσεως με την κοινή αγορά, είναι απαραίτητη η ειλικρινής συνεργασία και η αμοιβαία εμπιστοσύνη μεταξύ της Επιτροπής, του κράτους μέλους και των οικείων επιχειρήσεων, προκειμένου να μπορούν οι διάφοροι «διάδικοι» να εκφραστούν ελεύθερα, καθώς και ότι η δημοσιοποίηση εγγράφων σχετικών με τις έρευνες αυτές «μπορεί να βλάψει την εξέταση της καταγγελίας υπονομεύοντας τον μεταξύ τους διάλογο».
- 89 Το Πρωτοδικείο κρίνει ότι από μια τόσο γενική εκτίμηση, που αφορά το σύνολο των στοιχείων του διοικητικού φακέλου στις διαδικασίες εξετάσεως των χορηγηθεισών στην προσφεύγουσα ενισχύσεων, δεν προκύπτει η ύπαρξη ιδιαίτερων περιστάσεων από τις οποίες να συνάγεται το συμπέρασμα ότι δεν ήταν αναγκαία η συγκεκριμένη και εξατομικευμένη εξέταση των εγγράφων που τον αποτελούσαν. Ειδικότερα, δεν προκύπτει ότι τα έγγραφα αυτά προφανώς καλύπτονταν στο σύνολό τους από εξαίρεση από το δικαίωμα προσβάσεως.
- 90 Όπως επισημάνθηκε με την ως άνω σκέψη 81, από την προσβαλλόμενη απόφαση δεν προκύπτει ότι η Επιτροπή εξακρίβωσε ότι κάθε έγγραφο το οποίο αφορά η αίτηση ενέπιπτε πράγματι σε μία από τις δύο καθορισθείσες κατηγορίες. Αντιθέτως, από το μέτρο οργανώσεως της διαδικασίας που προαναφέρθηκε στη σκέψη 82 προκύπτει ότι πολλά έγγραφα που έχει στην κατοχή της η Επιτροπή δεν εμπίπτουν σε καμία από τις κατηγορίες αυτές και, ως εκ τούτου, η διάκριση των εγγράφων αυτών σε δύο κατηγορίες δεν είναι ακριβής. Αυτή η διαπίστωση της ανακριβούς κατηγοριοποιήσεως αποκλείει, εν πάση περιπτώσει, το συμπέρασμα ότι όλα τα έγγραφα που αφορά η αίτηση καλύπτονται από την αναφερόμενη στην προσβαλλόμενη απόφαση εξαίρεση (βλ., υπό την έννοια αυτή, προαναφερθείσα στη σκέψη 24 απόφαση VKI, σκέψη 83).
- 91 Πρέπει επίσης να επισημανθεί, ως εκ περισσού, ότι τα επιχειρήματα που εκθέτει η Επιτροπή με την προσβαλλόμενη απόφαση, όπως και με το υπόμνημα αντικρούσεως, εξακολουθούν να είναι αόριστα και γενικά. Ελλείπει εξατομικευμένης εξετάσεως, ήτοι εξετάσεως εγγράφου προς έγγραφο, από τα επιχειρήματα αυτά δεν

προκύπτει με επαρκή βεβαιότητα και εξακριβωμένα ότι η επιχειρηματολογία της Επιτροπής, αν θεωρηθεί καταρχήν βάσιμη, μπορεί να εφαρμοστεί στο σύνολο των εγγράφων του διοικητικού φακέλου που αφορά τις διαδικασίες εξετάσεων των χορηγηθεισών στην προσφεύγουσα ενισχύσεων. Οι φόβοι που εκφράζει η Επιτροπή διατηρούνται σε επίπεδο απλών ισχυρισμών και είναι, ως εκ τούτου, υπερβολικά υποθετικοί (προαναφερθείσα στη σκέψη 24 απόφαση VKI, σκέψη 84).

92 Συναφώς, είναι τουλάχιστον παράδοξη η επίκληση της ανάγκης ειλικρινούς και άμεσου διαλόγου μεταξύ της Επιτροπής, του κράτους μέλους και των «οικείων επιχειρήσεων», στο πλαίσιο κλίματος αγαστής συνεργασίας και αμοιβαίας εμπιστοσύνης, όταν ακριβώς αποκλείεται για έναν τουλάχιστον από τους ενδιαφερομένους η δυνατότητα να λάβει γνώση όλων των στοιχείων που αφορούν άμεσα αυτό καθαυτό το αντικείμενο των συζητήσεων.

93 Επιπλέον, όσον αφορά την εφαρμογή *ratione temporis* της προβληθείσας εξαιρέσεως, η Επιτροπή αναφέρεται σε έγγραφα που αφορούν «εν εξελίξει έρευνες», διατύπωση γενικού χαρακτήρα από την οποία δεν προκύπτει με επαρκή βεβαιότητα ότι όλα τα έγγραφα που αφορά η αίτηση προσβάσεως εξακολουθούσαν, κατά τον χρόνο εκδόσεως της προσβαλλομένης αποφάσεως, να καλύπτονται από την εξαίρεση αυτή, δεδομένου ότι στις 28 Μαΐου 2002 η διαδικασία ενισχύσεως C 19/2000 είχε περατωθεί.

94 Επιβάλλεται η επισήμανση ότι εξαίρεση από την υποχρέωση εξετάσεως μπορεί να γίνει δεκτή κατ' εξαίρεση και μόνον όταν η διοικητική επιβάρυνση την οποία συνεπάγεται η συγκεκριμένη και εξατομικευμένη εξέταση των εγγράφων αποβαίνει ιδιαίτερος σημαντική, υπερβαίνοντας τα όρια των εύλογων απαιτήσεων (βλ., προαναφερθείσα στη σκέψη 24 απόφαση VKI, σκέψη 112).

- 95 Εν προκειμένω, δεν αμφισβητείται ότι η Επιτροπή δεν επικαλέστηκε, ούτε με τα υπομνήματά της ούτε κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, διοικητική επιβάρυνση λόγω της εξετάσεως της υποβληθείσας από την προσφεύγουσα αιτήσεως προσβάσεως σε έγγραφα.
- 96 Υπό τις περιστάσεις αυτές, το επιχείρημα της Schott Glas ότι είναι παράλογο να αναμένεται από την Επιτροπή να καταβάλει την «αυξημένη διοικητική προσπάθεια» που απαιτεί η εξ ολοκλήρου εξέταση ενός φακέλου σε διαδικασία κρατικής ενισχύσεως, προκειμένου να διαχωρισθούν τα εμπιστευτικά από τα μη εμπιστευτικά στοιχεία του, στο μέτρο που η προσφεύγουσα δεν έχει άξιο προστασίας δικαίωμα προσβάσεως στα επίδικα έγγραφα, πρέπει να κηρυχθεί απαράδεκτο.
- 97 Πρέπει να υπομνησθεί, πράγματι, ότι το άρθρο 40, τέταρτο εδάφιο, του Οργανισμού του Δικαστηρίου και το άρθρο 116, παράγραφος 4, του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου παρέχουν στον παρεμβαίνοντα το δικαίωμα να προβάλει αυτοτελώς τόσο επιχειρήματα όσο και ισχυρισμούς, εφόσον αυτοί προβάλλονται προς στήριξη των αιτημάτων ενός από τους κύριους διαδίκους και δεν είναι εντελώς άσχετοι με τους λόγους που αποτελούν τη βάση της διαφοράς όπως αυτή διαμορφώθηκε μεταξύ του προσφεύγοντος και του καθού, πράγμα το οποίο θα κατέληγε σε μεταβολή του αντικείμενου της διαφοράς (απόφαση του Πρωτοδικείου της 15ης Ιουνίου 2005, T-171/02, Regione autonoma della Sardegna κατά Επιτροπής, Συλλογή 2005, σ. II-2123, σκέψη 152).
- 98 Εν προκειμένω, όπως προαναφέρθηκε, από το περιεχόμενο του δικογράφου της προσφυγής και του υπομνήματος αντικρούσεως, καθώς και από τις παρατηρήσεις που διατύπωσαν η προσφεύγουσα και η Επιτροπή προς απάντηση στην ερώτηση του Πρωτοδικείου σχετικά με το αντικείμενο της διαφοράς, δεν προκύπτει κανένας προβληματισμός όσον αφορά τη διοικητική επιβάρυνση που συνεπάγεται η εξέταση της αιτήσεως προσβάσεως σε έγγραφα. Υπό τις συνθήκες αυτές, το επιχείρημα της Schott Glas περί της «αυξημένης διοικητικής προσπάθειας» που απαιτεί η εξέταση της αιτήσεως προσβάσεως δεν μπορεί να θεωρηθεί σχετικό με το αντικείμενο της υπό κρίση διαφοράς.

- 99 Πρέπει, τέλος, να επισημανθεί ότι, με το υπόμνημα παρεμβάσεως, η Schott Glas επικαλείται την εξαίρεση του άρθρου 4, παράγραφος 3, του κανονισμού 1049/2001. Η Schott Glas υποστηρίζει ότι η Επιτροπή ορθώς κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η δημοσιοποίηση των εγγράφων στα οποία ζητεί πρόσβαση η προσφεύγουσα έβλαψε σοβαρά τη διαδικασία λήψεως αποφάσεων του οργάνου στη διαδικασία C 44/2001. Ωστόσο, εφόσον η Επιτροπή δεν επικαλέστηκε την εξαίρεση αυτή με την απόφασή της, δεν απόκειται στο Πρωτοδικείο να υποκαταστήσει το εν λόγω όργανο με την κρίση του, προκειμένου να εξακριβώσει αν η εξαίρεση έχει πράγματι εφαρμογή στα έγγραφα που αφορά η αίτηση (βλ., υπό την έννοια αυτή, προαναφερθείσα στη σκέψη 24 απόφαση VKI, σκέψη 91).
- 100 Από τις ανωτέρω σκέψεις προκύπτει ότι η αιτίαση που αντλείται από την έλλειψη συγκεκριμένης και εξατομικευμένης εξετάσεως των εγγράφων που αφορά η αίτηση προσβάσεως πρέπει να γίνει δεκτή και ότι η απλή και άνευ ετέρου άρνηση της Επιτροπής να χορηγήσει στην προσφεύγουσα πρόσβαση στα οικεία έγγραφα είναι προϊόν πλάνης περί το δίκαιο. Συνεπώς, πρέπει να γίνει δεκτό ότι η Επιτροπή παρέβη το άρθρο 4, παράγραφος 2, του κανονισμού 1049/2001 και ότι, ως εκ τούτου, η προσβαλλόμενη απόφαση πρέπει να ακυρωθεί, παρέλκει δε η εξέταση των λοιπών λόγων ακυρώσεως που προέβαλαν η προσφεύγουσα και το Βασίλειο της Σουηδίας.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 101 Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 3, του Κανονισμού Διαδικασίας του, το Πρωτοδικείο μπορεί να κατανείμει τα δικαστικά έξοδα ή να αποφασίσει ότι κάθε διάδικος φέρει τα δικά του δικαστικά έξοδα, αν οι διάδικοι ηττήθηκαν σε ένα ή περισσότερα αιτήματα. Εν προκειμένω, πρέπει να γίνει δεκτό ότι η Επιτροπή φέρει τα δικαστικά της έξοδα καθώς και τα τρία τέταρτα των δικαστικών εξόδων στα οποία υποβλήθηκε η προσφεύγουσα. Η προσφεύγουσα φέρει το ένα τέταρτο των δικαστικών εξόδων της.

- 102 Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 4, τρίτο εδάφιο, το Πρωτοδικείο μπορεί να κρίνει ότι ο παρεμβαίνων φέρει τα δικαστικά του έξοδα. Εν προκειμένω, η Schott Glas, παρεμβαίνουσα υπέρ της Επιτροπής, φέρει τα δικαστικά της έξοδα.
- 103 Το Βασίλειο της Σουηδίας και η Δημοκρατία της Φινλανδίας φέρουν τα δικαστικά τους έξοδα, σύμφωνα με το άρθρο 87, παράγραφος 4, πρώτο εδάφιο, του Κανονισμού Διαδικασίας.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ (πέμπτο τμήμα)

αποφασίζει:

- 1) **Ακυρώνει την απόφαση της 28ης Μαΐου 2002, στο μέτρο που απαγορεύει την πρόσβαση σε έγγραφα σχετικά με τις διαδικασίες εξετάσεως των ενισχύσεων που χορηγήθηκαν στην Technische Glaswerke Ilmenau GmbH.**
- 2) **Απορρίπτει την προσφυγή κατά τα λοιπά.**
- 3) **Η Επιτροπή φέρει τα δικαστικά της έξοδα καθώς και τα τρία τέταρτα των δικαστικών εξόδων της Technische Glaswerke Ilmenau. Η εταιρία αυτή φέρει το ένα τέταρτο των δικαστικών εξόδων της.**

- 4) **Η Schott Glas, το Βασίλειο της Σουηδίας και η Δημοκρατία της Φινλανδίας φέρουν τα δικαστικά έξοδά τους.**

Βηλαράς

Dehousse

Šváby

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 14 Δεκεμβρίου 2006.

Ο Γραμματέας

Ο Πρόεδρος

E. Coulon

M. Βηλαράς